

Terugblik op 2025: een jaar van veranderingen en strijd bij De Lijn

Nieuws donderdag 11 december 2025

Rond het eindejaar is het logisch dat we even terugblikken. Welke strijd hebben we geleverd? Waar hadden we impact? Waarvoor blijven we verder vechten? 2025 was net zoals de voorbije jaren bij De Lijn bijzonder bewogen. Onze sector ligt permanent onder vuur en dat laat ACOD TBM niet zomaar passeren.

Technische diensten onder druk

De gefaalde reorganisatie van De Lijn 2020 blijft hier duidelijk doorwegen. Daarbovenop komt de verdere digitalisering via Digi-M, een traject dat door onze technici allerm minst gesmaakt wordt.

We gingen de strijd aan op verschillende fronten om de problemen bij de technische diensten aan te pakken. Zo werd bij het maandelijks overleg met de nationale secretarissen ook de directeur Techniek toegevoegd. Hierdoor kunnen we knelpunten op het hoogste niveau aankaarten, wat ondertussen al tastbare resultaten heeft opgeleverd.

Niet onbelangrijk: hieruit vloeide ook voort dat er opnieuw overleg is op provinciaal niveau tussen technische diensten en vakbonden. Dat overleg was op sommige plaatsen volledig verdwenen.

Ook via de ondernemingsraad bleven we druk zetten. Het structurele gebrek aan technici en het ontbreken van voldoende aanwervingen komen daar stevast aan bod, net zoals de soms absurde ideeën over het uitbesteden van bepaalde werken.

We haalden hier een belangrijke overwinning binnen: De Lijn kijkt opnieuw naar eigen personeel voor het uitvoeren van takelingen. In combinatie met de uitbreiding van de loonschalen, toont dit aan dat er stappen vooruit gezet zijn. Zonder strijd en overleg was dit nooit gerealiseerd. Mede dankzij onze inzet evolueren we opnieuw in de juiste richting, maar waakzaamheid blijft noodzakelijk.

Arizona: aanvallen op arbeidsrecht

In februari werden de plannen van de nieuwe federale regering bekendgemaakt, met een sterke focus op meer flexibilisering van de arbeidsmarkt. Dit dossier is nog lang niet van tafel en vraagt blijvende alertheid.

Onze medewerkers zijn vandaag al extreem flexibel. Nog meer flexibiliteit zal de aantrekkelijkheid van het beroep alleen maar verder ondergraven. Deze plannen staan haaks op onze visie op betere arbeidsomstandigheden en werkbaar werk.

Onze positie is dan ook helder: wij zullen onze positie niet overboord gooien omdat een regering er ideologisch anders naar kijkt.

Nieuwe diensten 2025

Bij de invoering van de nieuwe diensten kwam de zogenaamde budgetneutraliteit van basisbereikbaarheid opnieuw op tafel. Wij stelden in maart al duidelijk dat dit geen realistische piste was. Het ging over een eenzijdig opgelegd verhaal vanwege de minister van Mobiliteit.

Wij stelden ons toen al de vraag: wie wil dit eigenlijk? Niet de vervoersregio's — die het plan vaak niet goedkeurden — en ook niet de reizigers.

Ondertussen is zelfs die budgetneutraliteit losgelaten. In de Septemberverklaring kondigde de Vlaamse regering aan dat De Lijn minstens 30 miljoen euro moet besparen. Zo een grove contractbreuk is ongezien bij het openbaar vervoer.

Bijsturing is absoluut noodzakelijk. Op lokaal vlak verdienen onze militanten alle lof. In een bijzonder moeilijke context voerden zij onderhandelingen en slaagden zij er op veel plaatsen in tot werkbare oplossingen te komen. Dat zij lokaal zaken hebben kunnen omkeren, verdient groot respect: sterk werk. Daarnaast was er ook het verschuiven van kilometers naar exploitanten, het zogenaamde Move the Needle-verhaal. Voor ons is dit niets minder dan een rechtstreekse aanval op de openbare diensten, met als duidelijk doel verdere privatisering. In sommige regio's kwam dit bijzonder hard aan.

De Lijn sloeg hier de bal volledig mis, iets wat wij consequent op het overleg ter sprake brachten. Hoewel er correcties kwamen, bleef de impact groot. Later bleek bovendien dat verscheidene exploitanten de ritten niet eens gereden kregen. Dit bevestigt nog maar eens hoe slecht dit dossier werd aangepakt.

Middenveld als bondgenoot

Met de toenemende druk op het openbaar vervoer kwam ook het middenveld in actie omdat het ziet dat de situatie bij De Lijn onhoudbaar is geworden en dat de reiziger de speelbal wordt van een afbraakbeleid door het kabinet Mobiliteit.

ACOD TBM zette ook dit jaar sterk in op samenwerking met deze organisaties. Niet alleen door hun acties te ondersteunen, maar ook door hen correct en volledig te informeren. Via hun kanalen bereiken we opnieuw hun leden, wat het draagvlak voor onze strijd vergroot of op zijn minst het begrip versterkt.

We namen deel aan debatavonden, gingen in gesprek met reizigers en wisselden ideeën uit over actievormen. Zo bouwden we samen aan meer bewustwording. Ook de komende jaren blijven we hierop voluit inzetten.

Wie de gebruikers van het openbaar vervoer aan zijn zijde heeft, staat sterker. We focussen bewust op wat ons verbindt en niet op wat ons scheidt. Dat hieruit gezamenlijke acties zijn ontstaan, bewijst dat we op de goede weg zijn. Niet voor niets luidt onze slogan 'Samen Sterk'.

Paritair comité: ACOD TBM neemt voortouw

In 2025 namen wij het initiatief om een sociale programmatie op te starten. We zijn het treuzelen beu. Als we blijven wachten op anderen, dreigt er niets te gebeuren. Na jaren van ingrijpende veranderingen, vinden wij het

niet meer dan terecht dat onze medewerkers daarvoor beloond worden. Deze gesprekken lopen vandaag nog steeds. De budgettaire context is moeilijker geworden, maar wij blijven volhouden.

Tijdens een van de paritaire comités brachten we De Lijn stevig in verlegenheid. Afspraken blijken vaak niet of pas zeer laattijdig uitgevoerd te worden. Dat is voor ons onbegrijpelijk.

Het falen van het lokaal overleg speelt hierin een belangrijke rol. Slecht functionerend overleg is nefast voor de uitvoering van collectieve afspraken. We zijn hierover in overleg gegaan met De Lijn en kwamen tot een kader dat het lokaal overleg moet stroomlijnen. Hoewel we tevreden waren met de eerste stappen, blijven we teleurgesteld over de trage en gebrekkige uitvoering. Onze druk zal niet afnemen.

Elk agressiegeval is er een te veel

Ook dit jaar stond agressie opnieuw hoog op de agenda. Dat dit vaak wordt afgedaan als een 'maatschappelijk probleem' om zo zelf geen extra maatregelen te moeten nemen, is hallucinant.

Op quasi elk overleg en richting media stellen wij dezelfde vraag: waar blijven de beloofde maatregelen uit het actieplan? De kern daarvan — meer controleurs aanwerven — werd nooit degelijk gefinancierd. Voor ons is dit schuldig verzuim en dat hebben we ook zo benoemd.

De keuze van de minister om in te zetten op private bewakingsfirma's is ronduit onbegrijpelijk. Wij willen investeringen in eigen personeel, zoals beloofd. Niet meer en niet minder.

Daarbovenop wordt de focus steeds meer gelegd op controle en boetes, waardoor ondersteuning van ons personeel naar de achtergrond verdwijnt. Dat De Lijn hierin meegaat, is onaanvaardbaar.

Het is dan ook logisch dat ACOD TBM vragende partij is om in een cao vast te leggen dat de kerntaak van controleurs ondersteuning is van het personeel, niet enkel het uitschrijven van boetes. Beide kunnen perfect samengaan mits goede afspraken.

Onze blijvende vraag naar sensibiliseringscampagnes tegen agressie werpt vruchten af. Er lopen vandaag gezamenlijke campagnes met andere vervoerbedrijven, maar voor ons gaat dit nog niet ver genoeg.

Wij pleiten ervoor om na elk zwaar agressiegeval een duidelijke boodschap te brengen in alle bussen. Reizigers moeten begrijpen dat dit gedrag onaanvaardbaar is en dat signaal moet blijven weerklinken.

Bedienden trekken aan alarmbel

De stille kracht achter onze exploitatie slaat alarm. De ziektecijfers bij bedienden spreken boekdelen. Bij velen staat het water aan de lippen en de signalen die we ontvangen zijn soms ronduit zorgwekkend.

Sinds De Lijn 2020 houdt de stroom van herstructureringen en aanpassingen niet op. Dit bewijst dat die grote omschakeling niet werkt. Vakbonden worden bovendien niet altijd betrokken bij nieuwe veranderingen, waardoor draagvlak ontbreekt en foute beslissingen genomen worden.

Via de ondernemingsraad geven we steeds onderbouwde adviezen, samen met de betrokken werknemers. Dat

deze adviezen vaak genegeerd worden, is onbegrijpelijk.

In 2025 hebben we de druk opgevoerd om De Lijn te dwingen beter te luisteren. Met verdeeld succes, maar vooruitgang is er.

Een strijdbaar 2025

We kunnen met trots terugblikken op een sterk jaar. ACOD TBM is een ploeg met vele gezichten, maar vooral een grote familie.

In 2025 hebben we samengewerkt aan betere arbeidsomstandigheden voor alle medewerkers van De Lijn en gestreden voor het behoud van een sterke openbare dienst. Geen enkel debat gingen we uit de weg. Collectief bouwden we aan een betere samenleving en individueel ondersteunden we talloze collega's in hun dossiers.

We bedanken dan ook iedereen die deze strijd mee heeft gevoerd en deel uitmaakt van onze grote familie. We wensen jullie allemaal een warme jaarwisseling en kijken vooruit naar een minstens even strijdbaar 2026.

Stan Reusen